

Domino
beatissimo
et sanctissimæ
trinitate vene-
rando scō
frī et cōsa-
cerdoti ppē
aurelio Au-
gustinus in dñō salutē De trinitate

q̄ deus sumus et verus ē libros iu-
uenis inchoavi. sener edidi. **D**omi-
seram quippe hoc opus postea quā
cōperi p̄reptos in eē siue subreptos
anq̄ eos absoluerem. et retractatos
ut mea dispositio fuerat expolire
nō enī singillatī sed oēs sū edere
ea ratione decreuerā. qm̄ p̄cedētib⁹
consequētes inq̄sitione p̄ficiēte nec
tunt. Cū g⁹ p̄ eos hoīes qui prius
quā vellem ad quosdā illorū pue-
niē potuerunt. dispositio mea ne
quisset impleri. interruptā dictatōz
reliquā. cogitans hoc ipm̄ ī ali-
quibus sc̄ptis meis cōq̄ri. ut sa-
rent qui possent nō a me fuisse
eosdem libros editos sed ablatos
priusq̄ in editione mea digni vi-
derent. Perū multorū fratrū uehe-
mentissima postulatione et max-
ime tua iussione cōpulsus opus
tam laboriosū adiuuante dñō ē
mināe curavi. eosq̄ emendatos
nō ut volui sed ut potui. ne ab illis
qui subrepti iā ī manus hoīm
ericiant. plurimū discrepant
ueneationi tue p̄ filiū nr̄m cōdia-
conū karissimū misi. et tūcūq̄
audiendos describendos legendos
ue p̄missi. In quibus si seruati mea

dispositio potuisset. eēt p̄fecto et
si easdem sententias hñtes mltō
tñ enodatiores atq̄ planiores q̄tū
rerū tantarū explicandaz difficul-
tates et facultas nr̄a paterent. **S**ūt
at qui p̄mos q̄ tuor ul' potius quāq̄
enā sū p̄missis hñt et duodecimū
sū extrema pte nō pua. **S**ed si eis
hec editio potuisset innotescē oīa si uo-
luerint et valuerint emendabūt
Peto sane ut hanc eplām seorsum
quidē sed tñ ad caput eorūde librorū
an ponī iubeas vale et **O**ra p̄ me

De trinitate et de opm̄atū.

Eturus *m̄m p̄m.*
hec de trinitate differ-
mus prius oportet ut
nouerit stiliū nr̄m ad
ūsus eorū calūpnias
vigilare qui fidei cō-

tempnentes m̄itū a maturo et p̄iso
amore fallunt. Quorū nōnulli ea q̄
de corporalibus rebus siue p̄ sensus
corporeos expta notauerunt siue q̄
nā huānū ingenij et diligencie vi-
uacitate ul' artis adiutorio p̄cept
ad res incorporeas et spūales trā-
ferre conant̄ ut ex his illas metiri
atq̄ opinari velint. **S**ūt itan alij
qui scdm̄ animi huānū nāz ul' affec-
tū de dō sentiūt. siq̄ sentiūt et ex h̄
errore cū de dō disputant sermoni
suo distortas et fallaces regulas
fingunt. **E**st idē aliud hoīm gen⁹
eorū q̄ vniūsa quidē creaturā q̄ p̄fer-
to mutabilis ē nūt tñ scēdē ut
ad icōmutabilis substantiā q̄ de e
erigant intentionē sed mortalitatis
onē p̄gruati. cū et videi uolūt scē

qđ nesciunt. et qđ nolūt scīre nō pnt
psumptiones opinionū suarū au-
daciū affirmando mēcludūt smz
intelligenē vias magis eligenētes
suas suā nō corrige pueriam quā
imutaē defensā. Et hīc quidē oīm
morbus ē triū generū qđ pposui. cor-
pū qđ sm corpus de dō sapiunt. et
cor qđ sm spūālem creaturā sicuti
ē aiā. et cor qđ neqz scdm corpus neqz
sm aiām spūālem creaturā. et tñ
de dō falsa existimant. eo remota
ores a vō quo id quod sapiūt nō m
corpe ipit nō m fō et condito spū
net m ipō creatore. Qui enī opiat
deū uerbi grā candidū ul' rutilū.
fallit. sed tñ hī ueniūt m corpe fur-
sus qđ opinat deū nūc obliuiscen-
tē nō rēcordantē. ul' si qđ hī mōi ē
nichilomin' i errore ē sed tñ hec
ueniūt i aīō. Qui at putat eius
ē potencie deū ut scipm ipse genu-
cit eo plus errat qđ nō solū deus
ita nō ē sed nō spūālis nō corpōal'
creatura. Nulla enī oīō res ē qđ se
ipām gignat ut sit. Et ergo ab hī
falsitatibus huān' aīm' purga-
ret scā sēptuā puulis cōgruēs nul-
lus geneis rerū ūba vitauit ex qđ
bus quasi gradati ad dīna atqz sub-
limia nō intellecta velut nuttus
assurgēt. Et et vōbis ex rēbus cor-
poralib' assumptis usa ē cū de deo
loqretur uelut cū ait. sub umbra
culo alax tuaz ptege me. Et de
spūāli creatura multa trīstulit
quib' significat illud qđ ita nō
cēt sed ita dīa opus cēt sicuti ē. ego
sū dō zelans. et pēit me hōiēz fēasse

De rebus at qđ oīō nō sunt. nō hnt
aliq vocabula. quib' ul' figurat
locutiones ul' spissat enigmata.
Pñ peiculosis et ianius euanes-
cunt. qui tñ illo gñe erroris a vei-
tate secludunt hoc suspitando de
dō qđ neqz i ipō neqz i ulla creatā
tueni pnt. Rebus enī qđ m creatā
rpuunt solz sēptuā dīna velud
infantilia oblectamēta fōire qđ
mfirmoz ad qrenda supiora et
mfeiora deserenda p suo modulo
tanqz passib' moueret affectus.
Que uō ppe de dō dicunt qđ i nlla
creatūā rpuunt mō ponit sēptā
dīna sicut illud qđ dñ ē ad moy-
sen. ego sū quisum. et qđ ē misit
me ad vob. Cū enī ēē dicat aliq
mō corpus et aīm' nisi ppo quodā
mō vellet intelligi. nō id vtiqđ di-
cēt. Et illud qđ ait apls qui solus
habet i mortalitate cū et aiā mō
quodā i mortalitē ēē dicat et sit.
nō dicet solus habet. nō qđ uēā i mor-
talitas i cōmutabilitas ē. quā nlla
pnt habē creatura. qm solus crea-
toris ē. hoc et iacob' dī. De datū
optimū et oēdonū pfm desursū
ē descendēs a pte luminū apud
quē nō ē tñsmutatio. nō momēti
obumbratio. hoc et dauid muta-
bis ea et mutabunt. tu at idē ipe
es. Pñde sbām dei sine vlla sui
cōmutacione mutabilia faciētē
et sñ vllō suo tpalī motu tpalia
creantē intueri et plene nosse dif-
ficile ē. et iō ē nāia pga' mētē
mē qđ illud tēffabile tēffabilū vī
dei possit. Quā nō dum pōti fide

nutrimur. et p quedā tolerabiliōa
ut ad illud capiendū apti et abiles
efficiamur utinēa ducimur. **U**n et a
plē m xpō quidē dicit eē omīs the
zauros sapie et scie absconditos.
eū tū quāuis iā gn̄ eius renatis
sed adhuc carnalib⁹ et aiālib⁹
tanq̄ puul⁹ i x̄ nō ex dina v̄tute
m qua equal ē patri sed ex huāna
m firmitate et qua crucifixus est
cōmendauit. **A**ut nāq̄ i x̄ eū u
dicauit me scie aliquid mē vob n̄
ih̄m xp̄m et hunc crucifixū. **D**em
secutus ait. **E**t ego i m firmitate
et timore et tremore m̄lto fui ap̄
vob. **E**t paulo p̄ eis dicit. **E**t ego
fr̄es nō potui vobis loqui quasi spi
ritualib⁹ sed q̄ carnalib⁹. **Q**uasi
paruul⁹ m xpō lac vob potui dedi
nō escam. **I** x̄ dū eū poteatis. sed
nō adhuc quidē potestis. **H**or cū d̄
quibusdā nascunt. et sibi cōtume
liose dī putant. et plerūq̄ malut
credē eos potius a quib⁹ hec audi
unt nō habē qd dicant quā se ca
pē nō posse qd dixerint. **E**t aliqñ
afferimus eis rationē nō quā pe
tunt cū de dō q̄runt. q̄ n̄ ipi eam
valent sumē. nec nos fortasse ul
apprehendē ul p̄ferre. sed qua de
monstret eis quā sint m̄habiles
m̄nē meq̄ ydonei p̄cipiendo qd
exigunt. **E**t q̄ nō audiūt qd uolūt
aut callide nos agē putant. ut
nrām oculatē i p̄iā aut mali
ciose qd eis iudeam⁹ p̄iā atq̄ ita
indignantē p̄turbatq̄ discedūt.
Odo disputandi de finē dīma cñ
Quā p̄t adiuuātē dñō dō mō
suscipiem⁹. et eā ipām quā

flagitant quātū possum⁹ reddē m̄noez
qd finitas sit vnus et solus ver⁹ deus.
et quā recte p̄r et filius et sp̄s sanctus
vnu⁹ eiusdēq̄ substantie ul⁹ essence
dicat. credat. intelligat. **N**o ut nō q̄ si
nr̄is excusationib⁹ illudant sed re
ipā expiant. et eē illud sūmū bonū
qd purgatissimis mentib⁹ cernit.
et a se p̄tēa cerni cōprehendiq̄ nō
posse q̄ mentis huāne aces tualida
m tū excellenti luce nō figit. n̄ p̄ ius
titia fidei multa uegetet. **E**t p̄mū p̄m
aūtoritatē sc̄pturaz sc̄az utrū ita se
fides habeat demonstrandū ē. **D**em
si uolūt et adiuuerit deus istis gar
rulis rationatorib⁹ elanorib⁹ q̄ ca
panorib⁹ atq̄ iō morbo piculo siore
laborantib⁹ sic fortasse seruiemus.
ut inueniant aliqd vñ dubitatē nō pos
sint. et ob hoc i eo qd inuenire neq̄
uerint. de suis mentib⁹ potius qd de
ipā veritate ul⁹ de nr̄is disputationib⁹
conq̄rant atq̄ ita siqd eis erga deum
ul⁹ amoris ē ul⁹ timoris. ad iūcū fidi
et ordinē redeant. iā sentientes qd
salubrit m̄ scā etiā mediana fide
liū constituta ē sit. ut p̄ ad p̄ceptoz
i cōmutabil⁹ veritatis i becillā mente
obseruata pietas sanct. n̄ i op̄ioz
norie falsitatis temeritas i ordina
ta p̄cipitet. **N**ec pigebit aut me sc̄bi
cubi hesito q̄rē. n̄ pudebit si cūbi erro
disce. **D**e diuiso iudicio lege
Pomde quisq̄s h̄ aū. c m.
legit ubi p̄t cū ē p̄gat me
cū ubi p̄t hesitat q̄rat meū. **P**bi
errore suū r̄cognoscat redeat ad me
ubi meū r̄uocet me. **I**ta ingrediam⁹
sūl cū tatis viā tendentes ad eū de
quo don ē q̄rite fatie eius semper

Et hoc placitū pū atq; tūc corā dñō
deo mō cū omībus mīerim qui ea q̄
scribo legunt et in oīb; sēptis meis
marieq; in his vbi q̄rit vnitās tū
tatis pū et filij et sps sancti q̄ neq;
pīculosius alitibi erratur nec labo
riosius aliquid q̄rit nē fructuosius
aliquid muerit. **Q**uisq; ḡ cū legit
dicit. hoc nō bñ dñm ē qm̄ nō itelli
git locutioq; nrām r̄prehendit nō
fidem. et forte uē potuit dici planū
Verūptm̄ nlls homī ita locutus ē ut
in omībus ab oībus intelliget. **V**i
deat ḡ cū h̄ in sermone meo displi
cet vtrū alios in talibus rebus q̄stio
nib; q̄ s̄atos intelligat. cū me nō
intelligit et si ita ē ponat librum
meū ul' etiā si hoc videt abiciat
et eos potius q̄s intelligit operam
et tempus t̄pendat nō tñ p̄ptea me
pūtet tacē debuisse q̄ nō tam expe
ditat diluāde quā illi q̄s intelligit
eloqui potui. **N**eq; enī oīa q̄ ab oī
bus conscribunt. t̄ oīm manū uē
unt. **E**t fieri p̄t ut nō nllī qui etiā
hec nrā intelligē ualent illos pla
nuos nō inueniant libros et istos
saltem madāt. **D**eop; vtile ē plēs
a plūib; fieri diūso stilo nō diūsa si
de etiā de q̄stionib; eiusdē: ut ad
plurimos res ipā pueniat ad aōs
sic. ad alios at̄ sic. **E**t si ille q̄ se ista
nō intellexisse cōq̄rit nulla vq̄
de talib; rebus diligent et acute dis
putata intelligē potuit serū agat
uotis et studijs ut p̄ficiat. nō me
q̄relis et conuicijs ut tacēā arguat
Qui vō her legens dicit intelligo
quidē qd̄ dñm sit sed nō vē dñm est
assent. ut placet sentenā suā et re

arguat meā si p̄t. **E**t si cū cūitate
et veritate fecerit michi q̄ etiā si dñm
in hac vita maneo cognoscedū
face tūcū. ubi mī fructū mei
laboris h̄ mei cepto. **E**t si in non
potuerit quib; id potuerit me uolē
te ac libente p̄stare. **E**go at̄ in le
ge dñi meditabor si nō die ac noc
te. saltem quib; t̄pm p̄tū possū
et meditationes meas ne obliui
one fugiant stilo alligabo spans
de miā di qd̄ in oībus veris q̄ etiā
in sūt p̄seuerantē me faciet. **E**t
at̄ alit̄ sapio id quoq; in ip̄e r̄ue
labit siue p̄ occultas inspiraciones
atq; amonitioes siue p̄ manifesta
eloq̄a sua siue p̄ fratnas amon
sermotinatioes. **H**oc oro et hoc de
positū desiderūq; meū penes me
habeo q̄ in satis r̄doneus ē et cū
todie q̄ dedit et reddē q̄ promisit.
Arbitror sane nōnullos traditōes
in q̄busdā locis librorū meorū o
pinaturos me sensisse qd̄ nō sensi
ā nō sensisse qd̄ sensi. **E**t uox er
rorē in tribui nō debē q̄s nesciat
si uelut me seq̄ntes neq; app̄hen
dentes diuinauerint t̄ aliqua fal
sitate dū p̄ quedā densa et opata
cogor uia carpe q̄nquidē nē ip̄is
sanctis diuorū librorū auctōitati
bus nullo mō quisq; recte t̄bueit
tā mltos et varios errores hēti
corū cū omīs ex eisde sēpturis fal
sas atq; fallaces opiniones suas
conent defendē. **A**dmonz me pla
ne ac in uib; suauius ip̄io lex
et hoc ē cūitas ut cū aliqd̄ falsū
et lib̄s meis me sensisse hoīes putat

quod ego non sensi atque id ipsum falsum
alteri non displicet alteri placet malum
me reprehendi a reprehensore falsi
tatis quam ab eius laudatore lau
dare. Ab illo enim quibus ego non recte
qui hoc non senserim. error tamen ipse
recte vituperatur ab hoc autem non ego recte
laudor a quo existimor id sensisse
quod vituperat veritas non ipsa senten
tia quam vituperat veritas. Ergo in
noie domini susceptum opus aggrediamur.

Omnes quos legere potui qui ante
me scripserunt de trinitate qui
deus est dinorum librorum veterum et
nouorum id est utriusque testamenti ca
tholici tractatores hoc intenderunt
secundum scripturas docere quod pater et filius
et spiritus sanctus unus substantie
insepabili equalitate divina in
nuent unitatem ideoque non sint
tres dii sed unus deus quibus pater filium
genuit et ideo filius non sit qui pater
est filius quia a patre sit genitus et ideo
pater non sit qui filius est spiritus sanctus
pater sit non filius sed tamen pater et filius
spiritus: patri et filio etiam ipse coequal
et ad trinitatem pertinet unitatem. Et
tamen eandem trinitatem natam de ma
ria virgine et sub pontio pylato
crucifixam et sepultam 3^a die resur
xisse et in celos ascendisse sed
tamen modo filium non eandem trinitatem
descendisse in specie columbe super
ihesum baptizatum a die penthecostes
per ascensionem domini sonitu fortis de ce
lo qui ferret flatus uehementes et
linguis diuisis uelut ignis sedisse

super unumquemque eorum sed tamen modo spiritum sanctum
non eandem trinitatem dixisse de celo. tu
es filius meus siue cum baptizatus
est a iohanne siue in morte quando tu illo
erant tres discipuli a quibus sonuit vox
dicens et clarificauit et iterum clari
ficabo sed tamen modo patris vocem fuisse
ad filium fratrem quibus pater et filius et
spiritus sanctus sicut insepabiles sunt ita
insepabiliter operantur.

*De quibus
omnibus quibus mouetur.*

Hec mea fides est: quoniam hoc est catho
lica fides. Sed et ea nonnulli
perturbant cum audiunt deum patrem et deum
filium et deum spiritum sanctum et tamen hanc tri
nitatem non tres deos sed unum deum
et quemadmodum id intelligant gratia
perfecti cum de insepabili operari trinita
tem in omni re quam deus operatur et tamen quoniam
dam vocem patris sonuisse qui filium
sit uox in carne at natus et passum
et resurrexisse et in celum ascendisse
nisi filium in columbe at spiritus uenisse
non nisi spiritum sanctum. Intelligere uoluit
quod et illam uocem qui non nisi patris fuit
trinitas fecit et illam carnem in qua non
nisi filius de uirgine natus est eandem tri
nitatem creauit et illam columbe spiritum in
quo non nisi spiritus sanctus apparuit illa
ipsa trinitas operata sit. alioquin non
insepabiliter trinitas operatur sed alia
pater facit alia filius alia spiritus sanctus
aut si quidam sic faciunt quedam
sine mutem iam non insepabiliter tri
nitatem. Adhuc etiam quod spiritus sanctus est
trinitate sit quod non pater nec filius nec
ambo genuerint cum sit spiritus et pater et

aliis unitas

filij. **E**rgo quoniam ista homines et
tedio nobis sunt. ut si quod habent ex do-
no dei sapit infirmitas nostra ediscere
eis ut possimus neque cum mundi tabes-
cente ut habeamus. si dicamus nos nichil
de talibus rebus cogitare sole mentimur.
Si autem fatemur habitare ista in cogita-
tionibus nostris. quoniam rapimus amorem in da-
grande ueritatis. flagrant uirtute car-
tatis ut eis indicemus quod habent erro-
ritate poterimus ut quoniam acciperimus a
perfectis sanctis. si paulus apostolus quoniam
gratia ego longe in his pedes illius iaces
non me arbitror apprehendisse. Sed pro
modulo meo si ea quae retro sunt obli-
uiscor et in antea me extendo et
secundum intentionem sequor ad palmam su-
perne uocationis quoniam eiusdem uie pe-
grinaret quo peruenire unde in fine
reliquis cursas est. ut apostolus desi-
derat a me illis desiderantibus quibus
me seruile cogit libera caritas. **O**por-
tet autem et donabit deus ut eis mis-
trando quod legant ipse quoque perficiat.
ut eis cupiam respondere quoniam uentibus
ipse quoque querebam inueniebam quod quere-
bam. **E**rgo suscepi hoc iubente atque
uiuante domino deo modo non tam cognita
cum auctoritate differere quam ea cum
pietate differendo cognoscere. **De**

Unitate patris filij et spiritus sancti et ui-

Qui dixerunt dominum nostrum ihesum christum
non esse deum. aut non esse uerum deum
aut non cum patre unum et solum deum
aut non uere immortalem quia mutabilem
manifestissima dinorum testimoniorum
et consona uoce conuicti sunt. **U**nus sunt

illa. **I**n principio erat uerbum et uerbum erat apud
deum et deus erat uerbum. **M**anifestum est enim
quod uerbum dei filium dei unum cum patri
in. de quo patet dicitur. **E**t uerbum caro factum
est propter naturam incarnationis eius
quod factum est in tempore ex uirgine. **I**n eo autem
declarat non tantum deum esse. sed etiam eius-
dem cum patre substantiae quia cum dixisset
et deus erat uerbum. hoc erat magis in principio
apud deum. **O**mnia per ipsum facta sunt. et
sine ipso factum est nichil. **N**eque enim dicitur
omnia nisi quod facta sunt id est omnem creatu-
ram. **U**nus liquis de apparet ipsum factum non
esse per quem facta sunt omnia. **E**t si factus
non est creatura non est. **S**i autem creatum
non est. eiusdem cum patre substantiae est.
Omnis enim substantia quae deus non est crea-
tura est. **E**t quod creatura est deus non est.
Et si non est filius eiusdem substantiae
cum patre: ergo facta substantia est.
Et si facta substantia est non omnia per ipsum
facta sunt. **A**c si omnia per ipsum facta sunt
unum igitur eiusdemque cum patre substan-
tia est et ideo non tantum deus sed et uerus
deus quod idem iohannes apostolus in epistola
sua dicit. **E**t amicus quod filius dei ue-
nit et dedit nobis intellectum ut cog-
noscamus deum uerum. et simus in uero
filio eius ihesu christo. **H**ic est uerus deus et
uita aeterna. **A**mit etiam consequenter intel-
ligit non tantum modo de patre dixisse apostolus
paulum qui solus habet immortalitatem
sed de uno et solo deo quod est ipsa aeterni-
tas. **N**eque enim ipsa uita aeterna mor-
taliter est secundum aliquam mutabilitatem
ac per hoc filius dei quod uita aeterna est cum
patre etiam ipsa intelligit ubi dominus
est solus habet immortalitatem. **E**tius enim

vite etne et nos pñapes facti pro
modulo nro imortales efficiamur
Sed aliud ē ipā quā pñapes effi
cim vita etna aliud nos qui ei
pñapatione uiuem metnū Si
enī dixisset quē temporib⁹ pñis of
tendet pater beatus solus potēs
rex regū et dñs dnāciū qui solus
habet imortalitatem nē sic inde
sepatū filiū oporteret mtelligi Ne
q̄ enī q̄ ipē filius alibi loquens
votē sapiē ipē ē sapiā dī. ait. gi
rū celi et tūi sola sepaui a se pa
trem: q̄tomagis ergo nō ē necesse
ut tñmō a patre preter filiū mtel
ligat. qd̄ dñm ē q̄ solus h̄ imorta
litate tū ita dñm ē sit. ut serues
mqt̄ mandatū sine macula nre
phensibile usq̄ ad aduentū dñi
nri ihu xpī quē temporib⁹ pñis
ostendet beatus et solus potens
rex regū et dñs domināciū qui so
lus h̄ imortalitate et lucē habi
tat inaccessibilem quē neō homī
vidit nē vidē p̄t tū ē hōr et gloria
ī secula seculorū In quib⁹ vbi
nē p̄ ipē noiatus ē nē filius nec
sp̄s sanctus sed beatus et solus
potens rex regū et dñs domināciū
qd̄ ē vnus et solus ver⁹ d̄s ipā
tñitas **N**isi forte q̄ secūt⁹ pturba
bunt hūc mtellon q̄ dixit quem
neō homī vidit nē vidē p̄t cū hoc
enā ad xpī pñne p̄m eius dñi
tate accipiant. quā nō viderunt
iudei q̄ tñ carnē viderēt et tñm fir
erunt **V**idei at̄ dñitas huāno
visu nullo mō p̄t **E**x eo visu videt

7
quo iā qui vident nō hoīes sed ulē
hoīes sunt **P**ate ergo ipē d̄s tñitas ī
telligit beatus et solus potens ondes
aduentū dñi nri ihu xpī tñibus pñis
Sic enī dñm ē solus h̄ imortalita
te quō dñm ē qui facit mirabilia sol⁹
qd̄ uelim scīe de quo dñm accipiat
Si de p̄re tñm quō g⁹ hoc verū ē qd̄
ipē filius dicit. q̄cūq̄ enī p̄r facit.
het et filius filr facit **I**n q̄tquā est
mē mirabilia mirabili. quā r̄sus
citāt et viuificāt mortuos. **D**icit idē
filius **S**icut p̄r suscitāt mortuos et
viuificāt. sic et filius q̄s vult viu
ficat **Q**uō g⁹ solus p̄r facit mirabi
lia cū het vba nē patrem tñm nē fi
liū tantū p̄mutant mtelligi sed vtz
deū verū vnū solū id ē patre et filiū
et sp̄m sanctū **I**tem d̄ idē apls **N**o
bis vnus deus p̄r. ex quo oīa et nos
ī ipō et vn⁹ dñs ihs xp̄s p̄ quē oīa
et nos p̄ ipm **Q**uō dubitat p̄ eū
oīa q̄ creata sunt dīe sicut iohēs ait
oīa p̄ ipm facta sunt. **Q**uō ergo
de quo dicit alio loco. qm̄ ex ipō et p̄
ipm et ī ipō sunt oīa. ipi glā ī secu
la seculorū **S**i enī de patre et filio
et spū sancto ut singul⁹ p̄sonis sin
gula t̄buant ex ipō ex patre p̄ ipm
p̄ filiū ī ipō ī spū sancto māifest
tū qd̄ pater et filius et sp̄s sanct⁹
vnus deus ē qm̄ singularit̄ mtulit
ipā gloria ī secula seculorū vñ ei
cepit hunc sensū. **N**ō ait **A**lta
tudo diuina sapiē et scīe dī pat̄s
ā filij ā sp̄s sancti sed sapiēcie et
scīe dī quā m̄scrutabilia sūt iudicia
ei⁹ et t̄uestigabiles vie ipi⁹ **E**is ā

cognouit sensu dñi. Aut qđ cōsili
 alius eius fuit. Aut qđ prior dedit
 illi. et retribuēt ei. Cū ex ipō et p
 ipm et in ipō sunt oīa. ipi honor et
 glā in secula seculorū. Amen. Si at h
 de pte tñmō intelligi uolunt: quō
 gō oīa p patrē sūt sicut h d et oīa
 p filiū. sicut ad corinthios ubi ait
 Et vnus dñs ih̄s xp̄s p quē oīa et
 sicut in euangelio ioh̄is oīa p ip̄i
 fr̄a sūt. Si enī alia p patrē alia p
 filiū. iā nō oīa p patrē nō oīa p fi
 liū. Si at oīa p patrē et oīa p filiū
 eadē p patrē q p filiū. Equal est
 ē gō patri filius et insepabil opa
 ē pater et filius. Nā si uel filiū fecit
 pater quē nō fecit ip̄e filius nō oīa
 p filiū facta sunt. At oīa p filiū
 fr̄a sunt. Ipse igit fr̄s nō ē. ut cum
 patrē facit oīa q fr̄a sunt quāquā nō
 ab ipō ūbo tacuit apl̄s et aptissio
 oīo dixit q cū in forma dī eēt. nō
 rapinā arbitratus ē eē se equalē
 deo hic deū ip̄e patrem appellans
 sicut alibi. caput at xp̄i dñs. Filr
 et de spū scō collecta sunt testōnia
 quib⁹ ante nos qui h̄ disputauerūt
 abundanti⁹ vsi sunt. qz et ip̄e dē
 et nō creatūa. Et si nō creatura.
 nō tñm dñs nā et hoīes dicti sūt dñi
 sed etiā verus dñs. Ergo p̄r et filio
 prorsus equal. et in ēnitatis vni
 tate cōsubstantial et coeternus. Mar
 tino uō illo loco satis claret qđ sp̄s
 sp̄s nō sit creatura ubi iubem⁹ nō
 seruē creatūe sed creatori. nō eomō
 quo iubem⁹ p caritate seruē iuicē

qđ ē gēre dulci sed eo mō quo tñm
 dō seruit qđ ē gēre latrēū. Dñi p̄do
 latrē dicunt qui simulacra eā
 seruitutē exhibent q debet dō. Sed
 hanc enī seruitutē dñm ē dñm deū
 tuū adorabis et illi soli serues
 Nā h̄ distinctius ī gēra sc̄ptura
 tuenit latrensīs ei h̄ p̄oro si tali
 seruitute creatūe seruē iubem⁹
 qñ quidē dñm ē dñm deū tuū ad
 orabis et illi soli serues. Dñ et
 apl̄s detestat eos q coluerūt et s̄
 uert creatūe magis q creatori nō
 ē vti q creatūa sp̄s sanct⁹ cui ab
 hominib⁹ sanctis talis seruit⁹ exhi
 bet dicente aplō. Nō enī sum⁹ t
 cunctisio spū dei seruientes. qđ
 ē in gēro latreontes. Plēs enī q
 dices etiā latini sic habent qui
 spū dī seruim⁹. Greg. Greg at oēs
 aut pene oēs in nōnullis at exem
 plaibus latini tuenim⁹. nō spū
 dī seruim⁹ sed spū dō seruim⁹. Sed
 q in hoc errāt. aut autoritati gū
 ori cedē detectant. nūquid et illud
 variū in codicib⁹ r̄pint. nescis qz
 corpa uīa templū ē sp̄s sancti qui
 in uobis ē quē habetis a deo. Qđ
 aut īsanus magis q sacri legū
 ē. q ut quisqz dicē audeat mēbra
 xp̄i templū eē creature minoris
 qm ip̄s q xp̄s ē. Alio enī loco d
 Corpa uestra sunt mēbra xī. Si at
 q mēbra sunt templū ē sp̄s sancti
 nō ē creatura sp̄s scō qz cui corp⁹
 nr̄m templū exhibem⁹. necesse ē

ut hinc ea seruitute debeamus q̄ n̄
nisi dō seruendū ē q̄ grece appel
lat latria **P**ū consequenter d̄t glo
rificate ḡ et portate deū i corpe
v̄o *Quia vnguentū dei fīq̄ p̄ formā suā*

Hic *liber p̄r dicit i for dei q̄
liber p̄r dicit i for dei q̄
liber p̄r dicit i for dei q̄*
et talib⁹ dinarū septuaḡ
testimonijs quib⁹ ut dixi pores
nū copiosius usi expugnauerūt
hereticorū tales calūnias ul' erroes
insinuat fidei nr̄e vnitas et eq̄
litas trinitatis **E**t q̄ mlti i s̄as
libris p̄t incarnationē ubi dī p
salute nr̄a r̄paranda fīa sunt ut
mediator dei et hoīm eēt hō xp̄s
ih̄s ita dicunt ut maiore filio
patrem significent ul' etiā ap̄l̄s
sine ostendāt errauerūt hoīes
minus diligent' scrutantes uel
tuentes vniūsa seriē s̄pturā
et ea q̄ de xp̄o ih̄u s̄m hoīz d̄m s̄t
ad ei⁹ sbam q̄ aū incarnationē s̄
pitna eāt et sempitna ē trāsferre
conati sunt **E**t illi quidē dicūt
minore eē filiū quā p̄r ē q̄ s̄p
tū ē ip̄o d̄no dicente p̄r maior me
ē **V**eritas at ostendit p̄m istū mo
dū etiā serpo minore filio **Q**uō
enī nō etiā serpo mior fact⁹ ē qui
semetipsū exinanīuit formā ser
ui accipiens **N**eq̄ enī sic accepit
formā serui ut amittet formā
dī in q̄ eāt equal' p̄r **i**n forma
serui **S**i ḡ ita accepta ē forma
serui ut nō amittet formā dī tū
et i forma dī serui et i forma dī
idē ip̄e sit filius vniogenit⁹ dī pa
tris in forma dī equal' pat' i for

serui mediator dī et hoīm hō r̄s ih̄s
Nō nō intelligat qd in forma dī etiā
serpo maior ē in forma at serui etiā
serpo minor ē **N**ō itaq̄ imēito s̄p
tum utrūq̄ dicit et equalē patri
filii et patre maiore filio **I**llud enī
p̄t formā dī hoc at p̄t formā serui
sine ulla confusione intelligit **E**t
hoc nobis regula p̄ om̄e s̄pturas
dissoluede h̄ q̄stionis ex vno ca
pitulo epl̄e pauli ap̄l̄i p̄mit ubi
manifestus ista distinctio cōmēda
Aut enī **E**t cū in forma dī eēt nō in
pinā arbitriatus ē eē se equalē dō
sed semetipsū exinanīuit formā
serui accipiens i similitudinē hoīm
factus et habitu muent⁹ ut hō
Et ḡ dī filius dō p̄r nā equal' ha
bitu mior **I**n forma enī serui quā
accepit mior ē patre i forma at
dei in q̄ eāt etiā aūq̄ hanc accepiss̄
equal' ē p̄r **I**n forma dī ubi p̄ qd
fīa sunt oīa i forma at serui fīa
ex muliere fīa sub lege ut eos q̄
sub lege erant r̄dimet **P**romde
i forma dī fecit hoīz i forma ser
ui fīa ē hō **N**ā si p̄r tū sine filio
fecisset hoīz nō s̄ptū eēt faciām
homine ad ymaginē et similitu
dinē nr̄z **E**rgo q̄ forma dei accept
formā serui utrūq̄ dō et utrūq̄ hō
Et utrūq̄ dō p̄t accipientē deū
utrūq̄ at homo p̄t acceptū hoīz
Neq̄ enī illa susceptioē alterū eoz
i alterū cōuersū atq̄ mutātū ē
Nec dīnitas q̄ppe i creaturā mu
tata ē ut desistet eē dīnitas n̄ crea
tū i dīnitatē ut desistet eē creatū

De subiectioe filij dei q̄ subiectus d̄

Illud aut̄ qd̄ d̄t apl̄s **p̄ri. ca. viii.**
Cū autem ei oīa subiecta fuerint.
 tūc et ip̄e filius subiectus erit ei.
 qui sibi subiectus oīa. a iō dñm ē.
 ne qui s̄q̄ putat̄ habitū xp̄i. q̄ ex
 huāna nā susceptus ē cōuersū m̄.
 postea ī ip̄az dīnitatē ul' mēti
 exp̄sserim deitātē. q̄ nō ē creatura
 sed ē vnitas trinitatis īcorpea ī cō
 mutabil' et sibi met cō substantial'
 et cōeterna natura. Aut si quisq̄
 contendit. ut aliqui senserūt ita
 dñm et ip̄e filius subiectus erit ei.
 qui illi subiectus oīa. ut ip̄az sbiectio
 cōmutacionē et cōuersioē ar
 dat futurā creat̄e ī ipsā sb̄az uel
 essentia creatoris. ~~ante ul' h̄ cōuersioē~~
 id ē ut q̄ fuerit substantia creaturē
 fiat substantia creatoris. cōe ul' h̄
 concedit qd̄ nullā h̄ dubitacionem
 nōdū fuisse h̄ fm̄ cū dñs dicit pat̄
 maior me ē. Dixit enī h̄ nō solū
 anq̄ ascendisset ī celū. verū etiā
 anq̄ passus īsurrexisset a mor
 tuis. Illi at̄ qui putant huānā
 ī eo naturā ī dīnitatis sb̄am mu
 tai at̄ cōnūti. et ita dñm tūc et ip̄e
 filius hoīs et a uerbo dī suscepta
 nā humana cōmutabit ī ei nāz
 qui sibi subiectus oīa tūc futurū
 putant cū p̄dion iudicij tradidit
 et p̄i dō regnū. ac p̄ h̄ etiā fm̄
 tā opinioē adhuc p̄ maior me
 ē quā serui forma q̄ de v̄gine ac
 cepta ē. Ad si et aliq̄ h̄ affirmat
 qd̄ iā fuerit ī dī sb̄az mutata h̄o x̄b
 h̄ illud cōe negāe nō possunt. qd̄

adhuc nā hoīs manebat. qm̄ an
 passionē dicebat qm̄ p̄ maior me
 ē. Ip̄i nulla cūctatio ē fm̄ h̄ cōe d̄q̄
 q̄ forma serui maior ē p̄ tūc for
 dei equal' ē filius. **H**ec q̄s q̄ tūc au
 dicit qd̄ ait apl̄s tūc autē dicit qd̄
 oīa subiecta sunt ei manifestū qd̄
 p̄ter eū qui subiectus illi oīa ita ex
 istimet de p̄e intelligendū qd̄ sb̄
 iecerit oīa filio ut ip̄m filiū sibi
 oīa subiectasse nō putet. qd̄ apl̄s ad
 philippenses ostendit dicens. **N**ā
 at̄ cōnūctio ī celis ē. **V**n et sal
 uatōre expectam' dñm ih̄m xp̄m
 qui t̄sfigurabit corpus huī litatē
 nr̄e cōforme ut fiat corpi gl̄e sue
 fm̄ opacionē suā q̄ possit etiā sub
 iectē sibi oīa. Inseparabil' ē enī opa
 patris et filij. Alioq̄ nō ip̄e p̄
 sibi subiectus oīa sed filius ei sb̄
 iecit qui ei regnū tradet. et eua
 cuauit oēs p̄ncipatū et oēs ptātē
 et v̄tutem. De filio q̄ppe ista dca
 sunt cū tradidit īquit dō et p̄i.
 cū euacuauit oēs p̄ncipatū et oēs
 ptātē et v̄tutē. Ip̄e enī subiectus
 qui euacuat. **N**ec sic arbitrem'
 xp̄m traditurū regnū dō et p̄i.
 ut adimat sibi. nā et h̄ quidā
 uaniloqui crediderūt. **C**ū enī d̄
 tradidit regnū dō et p̄i. nō sepa
 ip̄e q̄ fil' cū p̄e vn' dō ē. **H**z dīnat
 scriptura. ī curiosos et cōtencio
 nū studiosos fallit v̄bū qd̄ pōitū
 ē. donet. Ita nāq̄ sequit' d̄port
 enī illū regnāe donet ponat oēs
 timidos suos sub pedib' eius tū
 q̄ cū posuerit. nō sit regnaturus

net intelligūt ita dñi sicuti ē illud
confirmatū ē cor eius nō cōmoue
bit donec videat sup iūctos su
os. **Ad** enī cū videt iā cōmouebit.
Quid gō ē cū tradidit dō et pā qī
mō nō habeat regnū dō et pā. **Ex**
qī oēs iustos i quib⁹ nūc regnat ex
fide uiuentib⁹ mediator dī et homī
hō xps ihs pductur⁹ ē ad spem
quā visionē dī idē apls facit ad
faciē: ita dñi ē cū tradidit regnū
dō pā. **Ac** si dicit. **Cū** pduxit re
dentes ad contemplatiōē dī et
pā. **Sicut** enī dī oīa in tradita
sunt a pā meo. et nō nouit fi
liū nī pā. et nemo nouit pā nisi
filius et cui uoluerit filius reue
lāre. tūc reuelabit a filio pā cū e
uacuabit oēs pīapātū et oēs po
testatē et vītutē: id ē ut necessa
ria nō sit dispensatio similitudi
nū p angelos pīapātus et potes
tates et vītutes. **Ex** quaz psona
nō mēduenient intelligit dī et
cantico canticoz ad sponsā. **Si**
militudines auri faciē ē cum
distinctionib⁹ argenti quo ad usq
rer in reatitu suo ē. id ē q ad usq
xps i secreto suo ē q vita nū ab
scondita ē cū xps i dō. **Pā** et apls
ait. **Cū** xps mqt appruit vita vī
tūt et vōs apparebitis cū xps i glā.
Ad anqū fiat videm⁹ nūc p spe
culū ienigmatē. hī ē in similitu
dib⁹. tūc at faciē ad faciē. **Hec**
ēi nob contemplā pmutit actio
nū oīm finis atq etna pfrō gau

diorū filij enī dei sum⁹ et nōdum
apparuit quid erim⁹. **Sam⁹** cū appuit
similes ei eim⁹. qī videbim⁹ eū sicuti
ē. **Ad** enī dicit famulo suo moysi
ego sum q sū. et dices filijs isrl qui
ē nūc me ad vōs hoc contempla
bim⁹ cū viuem⁹ metnū. **Ita** qīpe
ait. **Hec** ē at vita etna ut cognoscat
te vñū et verū deū et quē misisti
ihm xpm. **Hoc** fiet cū veniet dñs
et illuminauit occulta tenebrarū
cū tenebre mortalitatis hī corrup
tionis q tñsiet. **Tunc** eū ma
ne nrī de quo in psalmis dī. **Ma**
ne astabo ē et contemplabor. **De**
hac contemplatiōē intelligo dñi
cū tradidit regnū dō et pā: id ē
cū pduxit iustos in quib⁹ nūc ex
fide uiuentib⁹ regnat mediator dī
et homī. hō xps ihs ad contēpla
tiōē dī et pā. **Si** desipio. hīc tor
ripiat me qui meli⁹ sapit. **Quia**
aliud nō videt. **Neq** enī qrem⁹ ad
cū ad illius contemplatiōē pue
nem⁹: q nūc nō ē qdū gaudium
nrī in spe. **Spes** at q videt nō est
spes. **Ad** enī videt qd: qd sperat.
Si at qd nō videm⁹. **Spem⁹** p pa
enciā expectam⁹ quo ad usq rer i
reatitu suo ē. **Tunc** eū qd scptū
ē. **Ad** i plebis me leticia cū vultu
tuo. **Illa** leticia nī aplius requirēt.
qī nī eū qd aplius requirāt. **Osten**
det enī nob pā et sufficit nob. **Ad**
bñ mtellereāt philippus cū dicit
dñō ostende nob patē et sufficit
nobis. **Sz** nōdū mtellereāt eo q q

in id ipm se potuisse dñe of-
tende te nobis. et sufficiat nobis ut
enū h' intelliget responsū ē ei a dño
Tanto tpe vobis cū sū: et nō cog-
nouistis me: philippe qui videt me
videt et patrē meū. **S**ed qz volebat
cū ex fide viuē añq̄ illud posset vi-
dē scitatus ē et ait. **N**ō credis qm̄
ego in patrē. et p̄r in me ē? **Q**uādiu
enī sum⁹ ī corpe pegrinam⁹ a dño
p̄ fide enī ambulam⁹ nō p̄ spēm.
Contemplatio quippe merces ē fidei.
Qui mēdi p̄ fide corda mūdant⁹ si-
cut sc̄ptū ē. mūdans fide corda eorū
pbat at q̄ illi cōtemplatiōi cor-
da mūdant illa marie sententia
beati mūdo corde qm̄ ip̄i deū vide-
bunt. **E**t qz h'c ē vita et̄na. d' d' d'
ī psalmis longitudo dierū replebo
eū: et ostendā illi salutac̄ meū. **S**i
ue g' audiam⁹. ostende nob̄ filiū.
siue audiam⁹ ostende nob̄ patrē.
tantū tantūde valet qz neut̄ sine
altō ostendi p̄t. **U**nū q̄ppe sunt: sic
ait ego et p̄r vnū sum⁹. **P**enig p̄
ip̄am īsepabilitatē sufficiat ali-
qñ noīat̄ uel p̄r solus l' filiū sol⁹
adīpletur⁹ nob̄ leticia cū vultu
suo. **N**ec inde sepat̄ vtriusq̄ sp̄s
id ē p̄r et filiū et sp̄s sanct⁹ qui
sp̄s sanctus p̄r d' sp̄s v̄itatis quē
h' mūd⁹ ampe nō p̄t. **H**oc ē enī
plenū gaudiū nr̄m quo āplius
nō ē: firu t̄nitate dō. ad cui⁹ yma-
ginē facti sum⁹. **P**ropter hoc aliquñ
ita loq̄r de sp̄u sc̄o tāq̄ sol⁹ ipse
sufficiat ad beatitudinē nr̄m.

Et iō solus sufficiat qz sepat̄ a patrē
et filio nō p̄r: sicut p̄r sol⁹ suffi-
at qz sepat̄ a filio et sp̄u sc̄o nō
p̄t. **Q**uid ēi sibi vult qd̄ ait si di-
ligitis me mandata mea suate
et ego rogabo patrē et aliū ad
uocatū dabit vobis ut vobiscū
sit in et̄nū. sp̄m v̄itatis quē h'
mūd⁹ ampe nō p̄t. id ē dilēctōes
mūdi. **A**nimal enī hō nō papit
q̄ sunt sp̄s dī. **S**ed adhuc videri
p̄t idō dñm et ego rogabo patrē
et aliū pactū dabit vobis q̄
nō sufficiat solus filiū. **I**llo at-
loto ita de illo dñm ē tāq̄ sol⁹
omūo sufficiat cū veniūt ille sp̄s
v̄itatis docebit vos oēm v̄ita-
tem. **N**ūq̄d g' h'mt sepat̄ filiū
tāq̄ ip̄e nō doceat oēs v̄itate
aut q̄ hoc īpleat sp̄s sc̄s qd̄ mi-
nus nō potuit docē filiū. **P**icat
g' si placet maiore ēē filio sp̄m
sc̄m quē minore illo solent dicē
An qz nō dñm ē ip̄e solus. ā neō
nisi ip̄e uos docebit oēs v̄itate:
iō p̄mittit ut cū illo credat̄ docē
et filiū. **A**pl̄s ergo sepat̄ fi-
liū ab sciendis his q̄ dī sūt ubi
ait. sic et q̄ dei sūt nemo sat nisi
sp̄s dei. **P**er iā isti pueri possint ex
hoc dicē qd̄ et filiū nō doceat q̄ dī
sunt n̄ sp̄s sanct⁹ tāq̄ maior mi-
nore cū filiū ip̄e tantū ēbuit ut
dicat qz h' locut⁹ sū vobis et̄na
tor v̄m īpleuit. **E**t v̄ale credē
tibz ē qz ad patrē x̄p̄s ascendit.
Capitulum ix.

Ed ego ueritate dico expedit
vobis ut ego vadam. Nam si non
abiero. aduocatus non ueniet ad
vos. hoc autem dixit non propter requiritatem
verbi dei et spiritus sancti sed tanquam in
pedimento esset principia filii hominis apud
eos. quomodo enim ueniret ille qui maior
non esset. quia non semetipsum exinanauit
sicut filius formae serui accipiens
oportebat ergo ut auferretur ab oculis
eorum forma serui quam intuentes
hoc solum esse christum putabant quod ui-
debant. Inde est illud quod ait. Si dili-
geritis me. gaudebitis utique quoniam ego
ad patrem. quia pater maior me est. id est.
propterea mihi oportet ne ad patrem quia dum
me ita uidetis estimatis quia maior
sum patre atque ita ita creaturam suscep-
turus habitum occupati equalitatem
quam cum patre habeo non intelligitis.
Inde est illud. Noli me tangere. non
dum enim ascendi ad patrem meum. Tunc
enim tanquam finem facit notitiam. Ideo
nolebat in eo esse finem intenti cor-
dis in se. ut hoc quod uidebat tamen modo
putaret. Ascensio autem ad patrem
erat ita uidei sicut equalis est patri. ut
ibi esset finis visionis. quod sufficit
nobis. Aliquam uero de filio solo dicit quod
ipse sufficit et in eius uisione mentes
tota promittit delectationis et desiderii
nisi. Sic enim ait. Quia habet mandata
mea et custodit ea. Ille est qui
diligat me. Qui autem me diligit. di-
liget a patre meo et ego diligam illum
et ostendam mercedem illi. Nam quod hoc
quia non dixit ostendam illi patrem. id est

separauit patrem. Quia quod uerum est ego et
pater unum sumus et cum filius ostenditur
etiam pater ostenditur qui in illo est. Sicut
ergo ait et cum pater ostenditur filius os-
tenditur qui in illo est. Sicut ergo cum ait. et
ego ostendam illi mercedem intelligit. quia
tendit et patrem. ita et ideo quod dicit cum est
dedit regnum deo patri et patri intelligi
quia non adimit sibi. quoniam cum producit
dentes ad contemplationem dei et patris.
propter producit ad contemplationem suam
qui dixit ostendam illi mercedem. Et ideo
consequenter cum dixisset illi iudas domine
quid facis et ostensurus es te nobis.
et non habuit mundum. respondit ihesus et
dixit illi. Si quis me diligit sermonem
meum seruabit et pater meus diliget eum et
ad eum ueniamus et mansioem apud eum
faciemus. Tunc quia non solum scriptum ostendit
ei a quo diligit quia si cum patre uenit ad
eum et mansioem facit apud eum. An forte
putabit mansioem in dilectione suo faci-
entibus patrem et filio exclusus esse ab hac
mansione spiritus sancti. Quid est ergo quod
superius ait de spiritu sancto quem habet mundus
non potest accipere. quoniam non uidet illum. nostis
illum uos. quia uobiscum manet. et in uobis
est. Sed itaque ab hac mansione sep-
aratus est. de quo dominus est. uobiscum manet
et in uobis est. nisi forte quisquam sic ab-
surdus est ut arbitretur quia pater et filius ue-
nerint. ut mansioem facient apud
dilectionem suam. discessurum inde a spiritu
sancto et tanquam locum daturum esse maio-
ribus. Sed et huius carnalis cogitationi
occurrit scriptum paulo quippe superius
ait et ego rogabo patrem et alium pa-
tratum dabit uobis. ut maneat uobis

cū meū. **N**ō ergo discedet pater et
filius venientib⁹ sed in eadē māsiōe
cū patre erit meū q̄ nō ille sū ip̄s ve
nit nō illi sū ip̄s. **E**t p̄t m̄simuatioē
trinitatis p̄sonis eadē singul⁹ noiātis
dicunt quedā sepatim nō tñ alijs se
patris intelligunt p̄t eiusdē trinita
tis unitatem vnāq̄ sbā atq̄ dinitate
p̄is et filij et sp̄s sancti. **Quō.**

traditū ē regnū filij p̄i et x.

Tradet nāq̄ regnū dō et p̄i dñs
n̄r ih̄s xp̄s nō se m̄desepato
n̄r sp̄s sc̄o. qm̄ p̄duet credēs ad cō
templatioē dī ubi ē finis oīm bōz
actionū dī et requies sempiterna et
gaudiū qd̄ nō auferet⁹ a nobis. **H**oc
enī significat in eo. qd̄ ait iterū vi
debo vob⁹. et gaudebit cor vrm̄. et gau
diū vrm̄ nō auferet a vobis. **H**uius
gaudij similitudinē p̄signabat
maia sedens ad pedes dñi. **I**ntenta
in verbū eius quēta s̄q̄ ab oī actio
ne. et intentata ī ueritate s̄m quēdā
modū tu⁹ tapax ē ista vita. q̄ tñ
p̄figuraret illud qd̄ futurū ē meū
nū. **M**artha q̄ppe sorore sua īneces
sitatis actione cōuersante quāuis
bona et vtili. tamē cū r̄quies sues
sc̄it transitū ip̄a r̄quiescebat ī v̄bo
dñi. Et iō dñs cōq̄renti marthe qd̄
eā soror nō adiuuaret respondit
Maria optimā p̄tē elegit. q̄ non
auferet⁹ ab ea. **N**ō p̄tem malā dixit
qd̄ agebat martha sed istā optimā
q̄ nō auferet⁹. **I**lla ei⁹ ī m̄st̄io īdige
re ē. cū indigentiā ip̄a t̄nsiuit. au
feret⁹. **N**on quippe opis t̄nsituri
m̄ces. ē requies p̄man sum. **I**n illa

igit̄ contemplatione dō erit oīa in
oībus q̄ nihil ab illo requirēt sed
solo ip̄o illustrari p̄fruiq̄ sufficet.
Ideoq̄ ille in quo sp̄s m̄pellat ge
mitib⁹ tenarabilib⁹. **V**nā inquit
p̄ter a dñō hant requirā. ut īha
bitem ī domo dñi p̄ oīs dies vite
mee. ut contemplan delcā dñi. **C**ō
templabim⁹ enī deū p̄t et filiū et
sp̄m sc̄m cū mediator dī et hoīm
hō xp̄s ih̄s tradidit regnū dō ī p̄i
ut iā nō m̄pelleret p̄ nob⁹ mediator
et sardos n̄r filius dī et filius hoīs
Et ip̄e m̄ptū sardos ē assumpta
p̄ nob⁹ forma serui subiect⁹ sit illi
ei qui illi subiecit oīa. et tū sub
iecit oīa. ut m̄ptū dē ē cū illo nob⁹
subiectos habeat. **I**q̄tū sardos no
biscū illi subiectus sit. **Q**uia p̄ cū
filius sit et dō et hō. alia sbā hō
pot⁹ in filio quā filius in p̄e. sic
taro aīe mee alia sbā ē ad aīā
meā quāuis in vno hoīe magis
quā aīa alieius hoīs ad aīā meā.
Cū ergo tradidit regnū dō et pat
id. ē cū credentes et viuētes et fide
p̄ quib⁹ nūc mediator **I**nterpellat.
p̄ducat ad contemplā. tū p̄pi
ende suspiram⁹ et gemim⁹ et t̄nsi
eīt labor et gemit⁹ iā nō m̄pelleret
p̄ nobis. tradito r̄gno dō et p̄i hoc
significās ait. **H**ec locut⁹ sū vobis
in similitudinib⁹. **V**eniet hoā qm̄ iā
nō in similitudinib⁹ loq̄r vob⁹. sed
manifeste de p̄e ānūtiabo vobis.
id. ē iā nō erunt similitudinē. cū visio
fueīt facie ad facie. **H**oc ē enī qd̄ ait
sed manifeste de p̄e nūtiabo vobis

11
Ac si dicit manifeste patrem annuntiabo
vobis. Sanctiabo quippe ait quod ubi
eius est. Sequitur enim et dicit. Illa die
nomen meo petetis. Et non dico vobis.
quod ego rogabo patrem. Ipse enim pater amat
vos quod vos me amastis et credidistis
quod ego a deo exiui. Exiui a patre et veni
et hunc mundum. Iterum relinquo mundum
et vado ad patrem. Quid est a patre
exiui: non mea forma que equalis sum
patri. sed aliter. id est in assumpta cre-
atura minor apparui. Et quod est veni
in hunc mundum non formam serui quam
me exinanies accepi. etiam patres qui
mundum istum diligunt oculis demon-
strant. Et quod est vado ad patrem: nisi
docere me. sic intelligendum a fide-
libus meis quod equalis sum patri. Et quod
est iterum relinquo mundum non ab aspec-
tu dilectorum mundi aufero quod vident
hoc qui credunt digni habebunt per
dum a fide ad spiritum. ad ipsam visi-
onem: quo producentur. dictus est. Et de reg-
no deo et patri fideles quippe etiam quod
redemit sanguine suo. dicti sunt
regnum deus pro quibus nunc impel-
lat. Tunc autem illis eos sibi faciens
inherere ubi equalis est patri. non iam ro-
gabit patrem pro eis. Ipse magis pater
amat vos. Ex hoc enim rogat quo-
minus est pater. Quod vero equalis. exau-
dit cum patre. Vnde se ab eo quod dixit.
ipse enim pater amat vos. utique ipse non
sepat sed secundum ea facit intelligi
que super commemoravi. satisque insi-
nuavi plerumque ita nominari vnaqueque
mentitate personam. ut etiam alie illis
intelligantur. Sic itaque dominus est. Ipse

enim pater amat vos ut consequi in-
telligat et filius et spiritus sanctus non quod
modo nos non amat qui pro filio non pe-
trat sed pro nobis omnibus. Et dedit eum sed
tales non amat deus quales futuri sumus
non quales sumus. Quales enim amat
tales eternum conseruat. Sed tunc erit
cum dedit regnum deo et patri qui nunc
impellat pro nobis ut iam non roget patrem
quod ipse pater amat nos. Quod autem mei-
to nisi fidei que credimus. antequam illud
quod promittit videamus per hanc enim que
nisi ad spiritum. ut tales amet quales
amat. ut sumus. non quales odit. quod sumus
et hortatur ac prestat. ne tales esse semper
velimus. Quia diserte intelliges
sic non equalis patri filius non autem minor. xi
Quia pro cognita ista regula intel-
ligenda scriptura de filio dei
ut distinguamus quod in eis sonet secundum for-
mam. in qua est. et equalis est patri et quod secundum
formam serui quam accepit et minor est
patri. non conturbabimus tanquam contrarius
ac repugnantes inter se. secundum librorum
sententias. Nam secundum formam dei
equalis est patri et filius et spiritus sanctus
quod neutrum eorum creatura est. sicut iam osten-
dimus. Secundum formam autem serui minor
est patri. quod ipse dixit pater maior me est
minor est spiritus quod dominus est de illis semet
ipsum exinanivit. Minor est spiritus sanctus:
quod ipse ait qui dicit blasphemiam
in filium hominis: dimittet ei. Et autem dix-
it in spiritum sanctum non dimittet ei. Et in
ipso virtutes operatus est dicens. Si ego
in spiritu dei exeo de moribus. ete pueri
in vos regnum dei. Et apud ysaiam
dicit quia locum ipse in synagoga rei

taueri de se completam sibi saupulo
dubitationis ostendit. **S**ps inquit
dñi sup me. ppter qd vixit me. eua
gelizae paupib' misit me p'dicac
captiuus remissioe. Et cetera. Ad que
facienda ideo se dicit missu. qz sps
dñi e sup eu. **S**cdm formā dī oīa
p ipm fca sunt. **S**im formā serui
ipē fcs ē muliere. fcs sub lege. **S**cdm
formā dei ipē et pī vnū sūt. **S**im
formā serui. nō uenit facē volū
tatē suā sed ei' voluntatē. q' eu
misit. **S**cdm formā dī sicut habet
pī vitam i semetipō sic dedit et
filio vitā hīe m semetipō. **S**im for
mā serui. **E**stis ē aīa ei' usqz ad
mortē et pat' inq' si fca pī. tise
at h' calix. **S**cdm formā dī ipē ē ve
r' deus et vita etna **S**im formā
serui. fcs ē obediens usqz ad mor
tē. mortē at crucis. **S**cdm formā
dī oīa q' habz pī. ipius sūt et oīa
inq' mea. tua sunt et tua mea
Sim formā serui nō ē doctna ipī
sua sed illius q' eu misit. *Quia
ide fig nescit dicit dīe et horā*

Et de die. *Cap. vii.*
et hoā nō sat neqz angeli
celo neqz filius n' pī. **H**oc ē nescit
qd nescientes facit id ē qd nō ita
sciebat. ut tūc discipul' inditaret
sicut dī ē ad abrahā. **T**ūc cog
nouit qd times dñi. id ē. nūc fe
ci ut cognosceres: qā et ipē sibi
in illa temptatione probatus i
notiuit. **I**ta et illud utiqz dicitur
eāt discipul' tpe oportuno. de quo

futuro tanq' p'teito loq's ait. **I**a
nō dīcā vob' seruos sed a mi cos
meos. **S**eruos at nescit volūtate
dñi sui. **V**os at dīcī amicos qz oīa
q' audiui a pīe meo nota feci vob'
qd nondū fecerāt. **S**ed qz facturus
eāt cito q' iā fecisset. locutus ē. **I**pē
enī ait multa habeo vobis dīcē.
sed nō potestis illa portāe mō. **I**nt'
q' intelligit et de die et hoā. **I**ta
et apls ait neqz enī me inq' iudi
caui scīe aliqd m vobis. n' ih'm
xpī et hunc crucifixū. **E**is enī
loq'bat: qui cape aliora de xpī
natiuitate nō poterant. **C**ruib'
etiā paulo pī dīcāt. **N**ō potui vob'
loqui q' spītualib' sed q' carna
lib'. **H**oc g' m' illos nesciebat
qd p' illū scīe nō poterāt et hoc so
lū se scīe dicebat qd eos qd eos p'
illū scīe oportebat. **D**eniqz sciebat
m' pfectos. qd m' pīulos nesci
ebat. **I**bi q'spe ait. **B**aptiz loqui
mur m' pfectos. **E**t nāqz gñe
locutiois nescīe q'sqz d' qd ocul
tat. quo d' fossa terra q' occulta ē.
Neqz enī aliquid loquūt' scīptūe
qd m' consuetudinē huāna nō m
ueniat' qz utiqz hominib'. **S**erū
dū formā dī dñi ē. an oēs colles
geneauit me dñs. an omēs alti
tudines creauit. et an luti ferū
genui te. id ē an oīa tpa. et tpa
lia. **S**cdm formā autē serui dī ē
dñs creauit me i pīncipio uarū
suarū. qz **S**im formā dī dñi. ego
sū veritas: et **S**im formā serui ego sū

via. **N**ā enī ipse ē p^mogēitus ex mortuis. iter fecit eētē sue ad regnū dei. ad vitā etnā. cui caput ē ad immortalitātē etnā corpis. **I**do crea- tus ē in p^mincipio viarū dī i opa. **S**edm formā ei dī p^mincipiū ē. qd et loquit vobis. i quo p^mincipio fe- cit deus relū et etiam fm formam at serui sponsus pcedens de tha- lamo suo. **S**edm formā dī p^moge- nitus oīs creature. et ipse ē aī oīs et oīa in illo constant fm formā serui ipse ē caput corpis eētē. **S**edm formā dei dominū glē. **D**n māifest- tū ē q ipse gloriū facit scōs suos. **E**s enī pdestinauit ipōs et vocauit. **E**t qd vocauit. ipōs et iustificat. **E**s autē iustificauit ipōs et glo- rificauit. **D**e illo q^mpe dān ē. qd iusti ficut i pū: de illo dī ē qd sit iustus. et iustificans. **E**i ergo qd iustificauit. ipōs et glorificauit. qui iustificat. ipse et glorificat. q ē ut dixi rex glē. **S**edm formā at serui. satagentib^{us} discipul^{is} de glori- ficatione sua respondit. **S**ede aut ad dexterā meā a ad sinistā nō ē meū dāe vobis. sed quib^{us} patū ē a p^re meo. **Q**uod at patū ē a p^re eius. et ab ipō filio patū ē. q ipse et p^r vnū sunt. **I**am ei ostendim^{us} i hac t^{em}itate p multos leōnū di- naz modos etnā de singul^{is} dīa. qd oīm ē p^r isepabile opatione vni^{us} eius dē q substantie. sicut et de spū scō dīat. **C**ū g^o iero. mut- tā illū ad vos. **I**do dicit mitem^{us}. sed ita q tū fili^{us} eū missur^{us} esset

et nō p^r. cū alio loco dicat her locut^{us} sū vobis apud vos manēs. **A**duocat^{us} at ille spū scō quē mittet p^r i noīe meo ille vobis declamabit oīa. **H**ic rur^{us} ita dān ē q nō eū missur^{us} eet et fi- lius sed tū p^r. **S**icut g^o ista. ita i d^o qd aut sed quib^{us} patū ē a p^re meo. cū p^re se intelligi uoluit parare se des glorie quib^{us} uellet. **E**t dīat ali- qd. **I**lluc cū de spū scō loqret^{ur}. ita se missurū ait. ut nō negar^{et} p^re mis- surū. **E**t alio loco ita p^re. ut nō negaret se missurū. hic vō apte ait nō ē meū dare vobis. atq^{ue} ita se- cutus. a p^re. dicit ista pparata. **E**t hoc ē qd pstruim^{us} fm formā ser- ui dān. ut ita intelligem^{us}. nō est meū dāe. **A**c si dīcet. nō ē huāne po- testatis hoc dāe. ut p illud itelliga^{mus} hoc dare p qd deus et equal^{is} ē patri. **I**do ē meū dare m^{ag}. id ē. nō huā- na potestate ista dō sed quib^{us} patū ē a p^re meo. **E**t iā tū intellig^{as} qz sioīa que h^{ab}et p^re mea sunt et h^{ab}et v^{os} meū ē. et cū p^re ista pau^{is}. **I**da et illud q^{uo} quō dān sit. si qd nō audit uerba mea. ego nō iudico illū. **F**or- tass enī ita dicit h^{ic}. ego nō iudi- cabo illū quēadmodū ibi. nō ē meū dāe. **E**t qd hic sequit^{ur}. **I**do enī iqt ueni ut iudicē mūdū sed ut saluū mūdū faciā mūdū. **D**em de adiūgit et dīat. **Q**ui me spnit. et nō accipit ūba mea. habet qui se iudicet. **H**ic iā intelligem^{us} p^re. nisi adiūget et dīcet. **V**erbū qd locut^{us} sū. ipm iudicabit illū i nouissio die. **I**do igit^{ur}. **I**ā nec filius iudicabit. qz dī-

ego nō iudicabo illū nō pater. sed ū
 bū qđ locutus ē filius. Immo audi
 adhuc qđ sequit̃. qđ ego mqt̃ nō ex
 me locutus sum. sed ille qui me misit
 p̃r mandatū m̃ dedit. quid dicam
 a qđ loquar. et scio qđ mādāta ē
 vita et̃na ē. **¶** Due g̃ loq̃. ita ut dicit̃
 m̃ p̃r sic loq̃. **¶** In g̃ nō iudicat fili⁹
 sed ūbū qđ locutus ē filius. ideo at̃
 iudicat uerbū qđ locutus ē filius
 qđ nō ex se locutus ē filius sed qui
 misit eū mandatū ei dedit quid
 dicat. et quid loquat̃ p̃r utiq; iudi
 cat. **¶** ūbū ē qđ locutus ē filius
 atq; ipm̃ ūbū p̃r idē ipē ē filius
¶ Nō enī aliud ē mandatū p̃r s̃
 uerbū p̃r s̃ et uerbū h̃ appella
 uit. et mandatū. **¶** Videam⁹ ne forte
 qđ ait ego nō ex me locutus sū hoc
 intelligi uoluerit. ego ex me natus
 nō sū. **¶** Si enī uerbū p̃r loquit̃. se
 ipm̃ loquit̃. qđ ipē ē ūbū p̃r ple
 rūq; enī dicit dedit m̃ p̃r. m̃ q̃ uult
 intelligi qđ eū genuerit p̃r. ut nō
 tanq̃ iā existenti. et nō habenti.
 dedit aliquid sed ipm̃ dedisse. ut ha
 bet. genuisse ē. ut eet. **¶** Nō ē sicut
 creatura. ita dī filius añ incarnat̃
 onē. et añ assumptā creaturā unigē
 tus p̃r quē fr̃a sūt oīa. aliud ē. et a
 habet. sed h̃ ipm̃ ē qđ ē. id qđ h̃t
¶ Nō illo loco manifestus ē si quis
 ad capiendū sit ydone⁹. ubi ait. si
 cut h̃ p̃r iutā in semet. ita dedit fi
 lio habē vitā in semetipso. **¶** Neq; ei
 iā existenti. et vitā nō habenti de
 dit ut habēt vitā in semetipso cū
 eo ipso qđ ē. vita sit. hoc ē ergo. dedit

filio vitā h̃rē in semetipso cū corpō.
~~qđ ē vita ē sit hoc ē ergo genuit fi~~
 lū ēē incommutabile vitā qđ ē vi
 ta et̃na. **¶** Sū g̃ uerbū dei sit filius
 dei. et filius dei sit verus de⁹ et vita
 et̃na sicut ī eplā sua d̃ iohēs. etiā
 hic quid aliud agnoscam⁹. cū d̃ dñs
 uerbū qđ locutus sū. ipm̃ iudica
 bit eū in nouissima die. **¶** Et ipm̃
 uerbū. p̃r ūbū ēē dicit. et mandatū
 p̃r. ipm̃q; mandatū uitā et̃nā
¶ Et scio mqt̃ qđ mandatū ē vita et̃na
 ē. **¶** Duo itaq; quō intelligam⁹. ego
 nō iudico. sed uerbū qđ locutus sū
 iudicabit. **¶** Nō ex consequētib⁹ appar̃
 ita dñs. ac si dicit̃. ego nō iudica
 bo. sed ūbū p̃r iudicabit. **¶** Uerbū
 at̃ p̃r ē ipē filius dei. **¶** Pict̃ne itel
 ligendū ē. ego nō iudicabo sed ego
 iudicabo. **¶** Quis p̃t istud ēē verū.
 nisi ita. ego s̃ nō iudicabo ex pt̃a
 te huāna qđ filius hoīs sū sed ego
 iudicabo ex pt̃ate ūbi. qm̃ filius dī
 sum. **¶** Aut si cōtraria et īpugnā
 uident̃ ego nō iudicabo quid illuc
 dicem⁹ ubi ait. mea doctrīa nō est
 mea. **¶** Quō mea. quō nō mea. **¶** Nō
 enī dicit ista doctrīa nō ē mea. sed
 mea doctrīa nō ē mea. **¶** Quā dicit
 suā. eandē dicit nō suā. **¶** Quis istud
 uerū ē n̄ p̃m aliud suā dicit. p̃m
 aliud nō suā. **¶** P̃m formā dei su
 ā p̃m formā serui nō suā. **¶** Cū ei
 dicit. nō ē mea sed ei⁹ qui me mi
 sit. ad ipm̃ ūbū nos facit raurē
¶ Doctrīa ergo p̃r ē ūbū p̃r qui
 ē vnicus filius. **¶** Quis sibi et illud
 vult. qđ ī me credit. nō ī me credit

Quod in id ipm? Quod nō in id ipm?
 Quomodo tā contrariū. sibi q̄ ad
 ūsum p̄t intelligi. qui i me credit
 inquit. nō in me credit sed i eū qui
 me misit. nisi ita intelliges. qui
 i me credit. nō in hoc qd videt
 dicit ne sit spes nra i creatura. sed
 in illo qui suscepit creaturā. iā
 huānus ocul' apparent. ac sic ad
 se equalem p̄i cōtemplandū p̄fi
 dē corda nra mūdaret. Idōq; ad
 p̄m referens itentionē credēū
 et dicens. nō in me credit sed i eū
 qui me misit nō vtiq; se a p̄e. id
 ab illo qui me misit uoluit separā:
 sed ut sit in eū credet quō i p̄m
 cui equal' ē. Ad apte alio loco dī
 Creditis in deū et in me credite.
 id ē sicut credidistis i deū. sic et
 in me credite. qz ego et p̄ vn' dō
 Sicut ergo h' tanq̄ abstulit a se
 fidē hoīm et in p̄m tñstulit. di
 cendo nō in me creditis sed i eū
 qui me misit. a quo tñ se nō utz
 separauit: sed etiā qd ait nō ē meū
 dāe vobis. sed quibus patū ē a p̄e
 meo puto clare. p̄m qd vtrūq;
 accipiendū sit Tale ē ei et illud
 ego nō iudicabo: cū ip̄e iudicatur
 sit viuos et mortuos. qz nō ex
 ptāte huāna: p̄ptē r̄urrens ad
 deitātē sursum erigit corda hoīm
 p̄t q̄ subleuāda descendit

*De unitate p̄sonae filij dei et
 filij hoīm. Cap. viii.*

Nisi tñ idē ip̄e eēt fili' hoīs p̄
 formā serui quā accepit. q̄ ē fili'

di: p̄ formā di in qua ē. nō dicit
 apls paulus de p̄ncipib' h' scilicet
 si enī cognouissent. nūq; dñs glorie
 crucifixissent. Et forma enī serui cruci
 fixus ē. et tñ dñs glorie crucifix'
 ē. Tal' enī eāt illa susceptio q̄ deum
 hoīes faceret et hominē deū. Quod
 tñ p̄ quid. et quid scdm quid dicit
 adiuvāte dñō prudēs lector et di
 ligēs et pius intelliget. Nā ecce
 dixim' qz p̄m id qd deus ē. glorifi
 cat suos p̄m h' vtiq; qd dñs glorie
 ē. Et tñ dñs glorie crucifixus ē qz
 recte d' et dō crucifixus nō ex v̄tute
 diuinitatis. sed ex infirmitate car
 nis. Sicut dicim'. qā p̄m id qd dō
 ē iudicat hoc ē ex ptāte dīna nō
 ex huāna et tñ ip̄e hō iudicatur.
 ē sicut dñs glorie crucifixus ē. Ita
 ei apte dicit. cū veniet filius ho
 mīs in glā sua. et oēs angeli cū
 eo. tūc cōgrehabūt cū eū oēs gētes
 et cetera que de futuro iudicio usq;
 ad vltimā sūmā i eo loco p̄dicāt.
 Et iudei quippe qui i malicia sua
 p̄seuerantes. qui i illo iudicio pu
 niendi sunt. sicut alibi sc̄ptū ē vi
 debunt in quē pupugerūt. Cū enī
 boni et mali visuri sint iudicē vi
 uorū et mortuorū. proculdubio eū
 vidē mali nō potuerūt. nisi p̄m formā
 qua filius hoīs ē: sed tñ in clarita
 te in qua iudicabit. nō in humili
 tate in qua iudicatus ē. Ceterū illā
 dei formā i qua equal' ē p̄i. procul
 dubio ip̄i nō videbunt. nō ei sunt
 mūdi cordes. Beati enī mūdi cordes

quoniam ipsi deum videbunt. Et ipsa visio est
facie ad faciem. que summum primum
promittit iustis. et ipsa fiet cum tradi-
derit regnum deo et patri in quo et sue
forme visionem vult intelligi. subiec-
ta deo universa creatura et ipsa in qua
• filius dei filius hominis factus est: quia
secundum hanc et ipse filius tunc subiectus
illi erit qui ei subiecit omnia ut sit deo
omnia in omnibus. Alioquin si filius dei ui-
deret in forma qua equalis est patri. etiam
ipsus cum iudicaturus est apparebit.
quod est quod pro magno dilectore suo pol-
licetur dicens. et ego diligam eum et oste-
dam mentem illi. Quia propter filius
hominis iudicaturus est nec tamen ex hu-
mana potestate sed ex ea qua filius
dei est. Et rursus filius dei iudicaturus
est. nec tamen in ea forma apparet in qua
deus est equalis patri: sed in ea qua filius
hominis est. Ita utrumque dicitur potest. et filius
hominis iudicabit. et non filius hominis iu-
dicabit ut verum sit quod ait ego non
~~iudicabo~~ cum venerit filius hominis. tunc
congregabuntur ante eum omnes gentes: et
non filius hominis iudicabit. ut verum sit
quod ait ego non iudicabo. et ego non
quero gloriam meam: qui quoniam et iudi-
cet. Sed secundum id quod in iudicio non for-
ma dei sed forma filii hominis apparebit
nec ipse pater iudicabit. Secundum hoc
enim dominus est pater non iudicat quemquam
sed deus iudicium dedit filio. Unde utrum
de illa locutione dominus sit. quam super
commemoravimus. ubi ait. sic dedit
filio habere in semetipso ut significat
quod sic genuit filium: an ex illa de qua

loquitur apostolus dicens. propter quod cum susci-
tauit et donavit illi nomen quod est super
omne nomen hoc enim de filio hominis deus est.
Secundum quod dei filius est. suscitatus est
a mortuis. ille quippe in forma dei
equalis est patri. ex qua se exmanavit.
formam servi accipiens. in ipsa forma
servi et agit et patitur. et accipit quod
consequenter contemnit apostolus humiliat
semetipsum factus obediens usque ad
mortem. mortem autem crucis. propter quod et
deus illum exaltauit et donavit illi
nomen quod est super omne nomen. ut in no-
mine ihesu omne genu flectatur. celestium
terrestrialium et infernorum. et omnis lingua
confiteatur quod dominus ihesus christus in gloria est
dei patris. Verum quod secundum illam. an secundum
istam locutionem dominus sit deus iudicium
dedit filio. satis hinc apparet. quod
si secundum illud dicitur. secundum quod dominus est
dedit filio vitam hanc in semetipso
non utrumque dicitur. pater non iudicat quem-
quam. Secundum hoc enim quod equalis pater
genuit filium. iudicat cum illo. secundum hoc
ergo dominus est. quod in iudicio non for-
ma dei sed forma filii hominis apparebit. non
quod non iudicabit qui dedit deus iudi-
cium filio cum de illo dicat filius. est
qui quoniam et iudicat: sed ita dominus est
pater non iudicat quemquam sed deus iudi-
cium dedit filio. ac si diceret pater
nemo videbit in iudicio vivos
et mortuos. sed omnes filium: quod et fi-
lius hominis est. ut possit et ab ipsis vi-
deri. cum et illi videbunt in quem pu-
pugerunt. Unde ne comite potest quod
aperte demonstrare videamus. perframus.

eiusdē dñi certā manifestāq; sentē
ciā: qua ostendam⁹ ipsam fuisse
causā ut dicit. pater nō iudicat
quēquā. sed oē iudiciū dedit filio
q; uider in forma filij hoīs appa
rebit q̄ forma nō ē patris sed filij
nec ea filij in qua equalis ē patri.
sed in qua minor ē prē. ut sit in
iudicio conspicius et bonus et ma
lus. Paulopost enī dicit. **A**men dico
vobis. q; in verbū meū audit. et
credit ei qui misit me h; vitā et
nā. **E**t in iudiciū nō veniet. sed
transiet a morte in vitā. **H**ec vita et
nā ē. illa visio q̄ p̄tinz ad malos.
Demū sequit. **A**men amē dico
vobis q; veniet hōa et nūc ē cū
mortui audient vocē filij dī. et q
audierint viuent. **E**t h; p̄m ē p̄p̄
qui sic audiūt de incarnatione
eius ut credant. q; filius dī est:
id ē sic eū p̄p̄ se fr̄m accipit. ut
minore prē in forma serui. ut cre
dat q; equal ē prē. in forma dī.
Et id sequit. et hoc ipm̄ comen
dans dicit. **D**icit enī p̄ h; vitam
in semetipso: ita et filio dedit vi
tā h̄c in semetipso. **D**emū venit
ad visionē claritatis sue: i qua rē
tur⁹ ē adiudiciū. **T**ue visio q̄s
eēt et ip̄s et iustis. **S**equit ei et
dicit. **E**t potestātē dedit ei et iu
diciū facē. qm̄ filius hoīs ē. **P**uto
nichil eē manifest⁹. **N**ā q; filius
dī ē. et equal ē prē nō accipit h̄c
potestātē iudicij faciendi sed habz
illā cū prē in occulto. **A**ccipit at

illā. ut boni et mali eū videant iudi
cantē q; filius hoīs ē. **V**isio quippe
filij hoīs exhibebit et malis. **N**am
visio forme dī nō nisi mūdīs corde
q; ip̄i deū videbunt. id ē solis p̄p̄s
quorū dilectioni hoc ipm̄ p̄mittit
q; ostendet serpm̄ illis. **E**t id vide qd
sequit. **N**olite mirari hoc m̄q; **E**t
nōs phibet mirari. nisi illud qd re
uera mirat om̄s qui nō intelligit
ut ideo dicit patrem dedisse ei potes
tatem et iudiciū facē qm̄ filius hoīs
ē. cū magis q̄si hoc expectaret. ut di
cet qm̄ filius dī ē. **S**ed q; filiū dī p̄m
id qd in forma dei equal ē patri. vi
dē mihi nō p̄nt. oportet autē ut
iudicem viuorū et mortuorū cū corā
iudicabn. **M**ortui iusti videāt et i
qui nolite m̄q; hoc mirari qm̄ v̄et
hōa in qua om̄s qui in monumētis
sunt. audient vocem eī. et p̄dient q
bona fecerunt in resurgētijs vite.
qui mala gesserunt i resurgētijs
iudicij. **A**d hoc q; oportebat ut ideo
accipet illā potestātē. q; filius hoīs
ē: ut resurgentes om̄s viderēt eum
in forma. in qua vidē ab oib⁹ p̄t.
sed alij ad dāpnatiōē alij ad vitam
etnā. **T**ue ē at vita etnā nisi illa
visio q̄ nō concedit ip̄s. **V**t cognos
cant te m̄q; vñū verū dñm. et quē
misisti ihm̄ xp̄m. **T**uo mō et ipm̄
ihm̄ xp̄m. nisi quēadmodū vñū v̄et
deū qui ostendet serpm̄ illis nō quō
se ostendet etiā puniendis i forma
filij hoīs. **S**ed in illā visioē bonus
ē p̄m quā visionē dō appet mūdīs cor

de. qm̄ quā bonus isrl' dñs rectis cor-
de. **Q**uando at iudicē videbūt mali
nō eis videbūt boni: qz nō ad eum
gaudebūt corde: sed tūc se plangēt
oēs trib' terre. in numero vtiqz ma-
lorū omniū et infidelū. **P**ropē h'
etiā illi qui dīcāt cū magistrū
bonū q̄rens ab eo consiliū. **C**onsequē
de vite et̄ne respondit. **Q**uid me
interogas de bono. **N**emo bonus
nisi solus dñs: cū et hoīez alio loco
dicat bonū ip̄e dñs. **B**onus hō
mq̄t de bono thesaurū cordis sui
p̄fert bonū. et malus hō de malo
thesaurū cordis sui p̄fert mala.
Pz qz ille vitam et̄nā q̄rebat. vita
autem et̄na ē in illa contēplacōe
qua nō ad penā videt dñs sed ad
gaudiū sempiternū. et nō intellige-
bat cū quo loq̄bat. qui tñmō cō-
siliū hominis arbitrabatur. qd me
interogas mq̄t de bono. **I**d. ē istā
formā quā vides. quid interogas
de bono: et uocas me scdm qd
vides magistrū bonū. **H**ec forma
fily hoīs. **H**ec forma accepta ē. h'
forma apparebit ī iudicio nō tñ
iustas sed et ip̄ys. **E**t h' forme
visio nō ē in bonū eis qui ma-
le agunt. **E**st at visio forme mee
in q̄ cū essem nō rapinā arbitra-
tus sū cē equal' dō sed ut hanc
accipem meipz. **C**rimanūū formā
serui accipies. **I**lle ergo dñs p̄r
vñ et filius et sp̄s sancty q̄ nō
appetit nisi ad gaudiū qd nō au-
feret a iustis: cū gaudio futūo

suspirat. qui dicit. **V**enā peti a
dñō hanc requirā. ut in habite in
domo dñi. **S**ed dñs p̄ oēs dies vi-
temeē ut contempler delectacōez
dñi. **Q**uod g' deus ip̄e ē solus bon'
ad hoc qz nemo eū videt ad luctū
et planetū. sed tñ ad salutē. et
ad leticiā veram. **P**edim illā formā
si me intelligis. bonus sū. **S**i aū
qm̄ hanc solam. quid me inter-
ogas de bono. si mē illos eis qui vi-
debunt in quē pupugerunt. et
ip̄a visio malū eis ē. qz penā
ē. **E**t ista sententia dñs dñm.
quid me interogas de bono. nemo
bonus n̄ solus deus his documē-
tis q̄ cōmemorauit p̄babile ē: qz
visio illa dī qua cōtemplabimur
in cōmutabilem. atqz humanis
oculis inuisibilem dī substantiā.
que solus sanctus p̄mittit quā d'
ap̄ls paul' facit ad faciē. et de q̄
d' ap̄ls iohānes. similes ei eim'.
qm̄ videbim' eū sicuti ē. et de q̄
d' vñā peti a dñō ut contempler
delectacōez dñi. et de q̄ ip̄e dñs d'
et ego diligam eū. et ostendā ei
meipm. et p̄pē quā solā fide corda
mūdant. ut sim' bñ mūdi cor-
des. qm̄ ip̄i deū videbūt. et si qua
alia de ista visione dīcā sunt. que
copiosissime sparsa p̄ omīs sc̄p-
tūm inuenit q̄sqz ad eā q̄rendā
oculū amoris intendit: sola ē
sūmū bonū nr̄z. cui adipiscen-
di cā p̄cipim' agē quicqd recte agi-
m'. **V**isio vō illa fily hoīs q̄ p̄

nūciata ē. cū congregabūt aū eū
oēs gentes. et dicent ei. dñe qñ te vi
dim? esurionē et sientē et cetā. nō
bonū ēt ipys qui mittent in ignē
etnū. nec sūmū bonū ēt iustis.
adhuc enī vocat eos ad regnū. qđ
eis patū ē ab omīao mūdi. Sicut
enī illis dicit ite in ignē etnū. sic
istis verite bñdicti pñs mei papi
te patū vobis regnū. Et sicut ibūt
illi in cōbustionē etnā. sic iusti in
vitā etnā. Quid ē autem vitā etnā
nisi ut cognoscant te māt vñū vñ
deū et quē misisti ihm xp̄m. sed iā
in ea clāitate de qua dī pat. quā ha
bui apud te pñs qñ mūdī fieret. Tūc
enī tradet regnū dō et patri. ut in
tret seruus boni in gaudiū dñi sui.
et abscondet eos quos possidet dō
in abscondito vultus sui a contē
banone hoīm. eoz s; qui tūc cōtē
bābunt audientes illā sententiā
a quo auditu malo iustus nō time
bit. si mō ptegat in tabnaculo.
in fide recta catholice etnē a cōndic
tione linguarū et a calūpnijs hēti
corū. Si vđ ē alius intellectus vborū
dñi quib; ait quid me interrogas de
bono. nōno bonus nisi vñ dō. dñi
tū nō ideo credat maioris bonitatē
eē patris qñ filij sba s; in quā vñū
ē p qđ frā sunt oīa. nichilq; abhor
ret a sana doctrina. securi vtamur
nō vno tñ sed q̄tq; quo reperiri po
tuerint. Tanto ēi foras cōiunxit
hēti: qñto plēs etnā patent ad eoz
laq̄os vitandos. S; ea q; adhuc cō
sideranda sunt ab alio iā petam. et
ordio **lib 29 De regul' q̄b; scripta**

lo: de pñe rj.

Quoniam homines deum
querunt. et ad
intelligentiā
trinitatis pñap
tu infirmitatē
humane aīm
intendunt. expti difficultates labo
rīosas. siue in ipā acie mentis conā
tes intuei inaccessibilem lucem siue
in ipā multiplici et multimoda lo
cutione luttāzū sanctaz. ubi in nō
videt nisi attē aīam ut grāa xp̄i
glorificata dulcescat. cū ad aliqd
tertū discussa omī ambiguitate p
uenerint. facillime debent ignoscē
errantib; intanti puestigatione
secreti. S; duo sunt q; in errore hoīm
difficillime tolerant. pñsupnō pñs
qñ ueritas pateat et tū iā patuet
pñsumpte defensio falsitatis. Q; q̄b;
duob; vicijs nū mis nūmīas iuen
tioni veritatis et tractatōi dī norū
sanctorū q; librorū. si me ut pñor et
spēs dō defendit. atq; munieit sauto
bone volūtatis sue et grā mīe sue.
nō ero segnis ad mīrendā substā
tiā dī siue p scripturā ei; siue p crea
turā. Quē utraq; nobis ad hoc pñpōit
intuenda. ut ipā querat ipē diligat
qui et illā inspiciat. et istā creant
Nec trepidus eō ad pñfendā sentē
meā in q; magis amabo inspici a rēte
qñ timebo mordei a pñeris. Gra
tant enī suscipit oculū colūbīnū
pulcherrima et modestissima cāitas
dentem at caninū ul' euitat cau
tissimā hūilitas. ul' rēndit solidissimā